

สรุปประเด็น

: แฉลงการณ์ เรื่อง ขอคัดค้านและขอให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ประกาศประเภทโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ 11 ประเภท

- วันที่ 1 กันยายน 2553 -

องค์กรภาคประชาชนด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน ออกแถลงการณ์คัดค้านมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 31 สิงหาคม 2553 ที่เห็นชอบตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ให้ประกาศกำหนดให้โครงการหรือกิจการ 11 ประเภท เป็นโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โดยมีได้เป็นไปตามข้อเสนอของคณะกรรมการ 4 ฝ่ายที่เสนอให้กำหนดทั้งหมด 18 ประเภทโครงการ ด้วยเห็นว่า มติดังกล่าวปราศจากความชอบธรรม และเป็นการละเมิดสิทธิของประชาชนซึ่งรัฐธรรมนูญมาตรา 67 วรรคสอง ให้การคุ้มครองรับรองไว้ ตามเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรา 67 วรรคสอง ต้องการกำหนดมาตรการควบคุมตรวจสอบเพื่อลดและป้องกันผลกระทบความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อม ด้วยเล็งเห็นว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการรักษาสิ่งแวดล้อมและคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้ดียิ่งกว่าการแก้ไขเยียวยาในภายหลัง แต่มติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกลับตัดลดข้อเสนอของคณะกรรมการ 4 ฝ่ายเหลือเพียง 11 ประเภทโครงการ ทั้งยังได้กำหนดเพิ่มเติมเงื่อนไขหรือขนาดที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ทำให้โครงการขนาดใหญ่จำนวนมากไม่ต้องปฏิบัติและไม่ถูกตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 67 วรรค 2 จนเกือบจะไม่มีโครงการใดๆเลยในประเทศไทยที่จะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว และทำให้ไม่อาจบรรลุตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญได้เลย

2. ข้อเสนอ 18 ประเภทโครงการของคณะกรรมการ 4 ฝ่าย เกิดขึ้นจากการศึกษาข้อมูล งานวิชาการ และผ่านการรับฟังและพิจารณาร่วมกันของทุกภาคส่วนทั้งประชาชน เอกชน ภาครัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิ จึงเป็นข้อเสนอที่มีความน่าเชื่อถือ มีหลักวิชาการรองรับ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ซึ่งรัฐบาลควรต้องยึดเอาข้อเสนอดังกล่าวเป็นหลักเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการกำหนดประเภทโครงการหรือกิจการที่ต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญมาตรา 67 วรรคสอง

3. คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ใช้เวลาเพียงช่วงสั้นๆ พิจารณาปรับเปลี่ยนแก้ไขเหลือ 11 ประเภทโครงการ โดยไม่มีข้อมูลอ้างอิงและขาดการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นๆ จึงเป็นมติที่ไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ และไม่มี ความโปร่งใส ตลอดจนเป็นการละเลยไม่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่เคารพต่อการ ทำงานของคณะกรรมการ 4 ฝ่ายที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรีให้มาทำหน้าที่ศึกษากำหนดประเภทโครงการ โดยเฉพาะ

ตามข้อคัดค้านและเหตุผลดังกล่าว องค์กรภาคประชาชนมีข้อเรียกร้องดังนี้

1. ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกมติที่เห็นชอบให้ประกาศกำหนด 11 ประเภทโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงฯ และขอให้พิจารณาเห็นชอบประกาศกำหนด 18 ประเภทโครงการตามข้อเสนอของ คณะกรรมการ 4 ฝ่ายแทน
2. ขอให้คณะกรรมการ 4 ฝ่ายในฐานะที่ได้รับการแต่งตั้งมาเพื่อแก้ไขปัญหารัฐธรรมนูญ มาตรา 67 วรรคสอง โดยตรง แสดงท่าทีคัดค้านต่อมติดังกล่าวของคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เนื่องจากมติดังกล่าวจะทำให้ความขัดแย้งทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น
3. ขอให้คณะกรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (ชัชวรา) แสดงท่าทีคัดค้านต่อมติดังกล่าวของคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เนื่องจากทำให้องค์กรไม่สามารถทำหน้าที่ พิจารณาและตรวจสอบโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงตามเจตนารมณ์แห่ง รัฐธรรมนูญได้
4. ขอให้รัฐบาลเร่งเสนอพิจารณาออกพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพภายในสมัย ประชุมนิติบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้การประกาศกำหนดประเภทโครงการ เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การอิสระ ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

หมายเหตุ : 1. รายละเอียดเพิ่มเติมโปรดดูแถลงการณ์ฉบับเต็ม ลงวันที่ 1 กันยายน 2553

2. องค์กรร่วมออกแถลงการณ์ ประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.)

สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

โครงการนิติธรรมสิ่งแวดล้อม และเครือข่ายนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน